

Verkenning naar deelname van de provincie in een warmtebedrijf

EEN AFWEGING VAN NUT EN NOODZAAK

Opgave Energie, team Warmte Gebouwde omgeving -
Eenheid Verbonden Partijen -

Tot stand gekomen met ondersteuning door
Fakton Energy

Inhoudsopgave

Aanleiding voor de verkenning naar deelname in een warmtebedrijf	3
Samenvatting / belangrijkste bevindingen.....	3
1. Aanpak verkenning	4
Vraagstelling	4
organisatie	4
2. Provinciale doelen en ambities	4
3. Welk warmtebedrijf investeert in Zuid-Holland met welk doel?	5
4. Wat betekent een mogelijke deelname voor de provincie?	6
5. Beleid en aanpak bij andere provincies.....	7
6. Overwegingen voor provinciale deelname in warmtebedrijf	8
6.1 Welke overwegingen zijn er om als provincie deel te nemen?	8
6.2 Afwegingscriteria voor provinciale deelname	9
7. Advies en aanbevelingen	10
Bijlagen	11
Bijlage 1. Criteria deelname warmtebedrijf	12
Bijlage 2: Overzicht huidige netwerkbedrijven en (private/publieke) warmtebedrijven Zuid-Holland	13
Bijlage 3: andere provincies	16
Bijlage 4: Inzicht wettelijke rollen overheden	17

Aanleiding voor de verkenning naar deelname in een warmtebedrijf

Nieuwe publieke route vraagt om duidelijkheid over provinciale rol

De nieuwe Wet collectieve warmte (Wcw) bepaalt dat de meerderheid van de aandelen van warmtebedrijven in publieke handen moet zijn. Deze bedrijven worden verantwoordelijk voor het gehele warmtesysteem, van inkoop tot levering aan eindgebruikers. Momenteel zijn de meeste warmtenetten in onze provincie nog in private handen. HVC is het enige publieke warmtebedrijf dat actief is in Zuid-Holland. Dit maakt de oprichting van nieuwe publieke warmtebedrijven noodzakelijk voor verdere ontwikkeling van warmtenetten.

Gemeenten hebben de regierol in de lokale warmtetransitie en werken samen met partijen als het Rijk, netbeheerders en andere publieke organisaties aan de vormgeving van publieke warmtebedrijven. Op regionaal/provinciaal niveau wordt de provincie gezien als mogelijke deelnemer. Provinciale deelname kan meerwaarde bieden voor de ontwikkeling, snelheid en sturing van de warmtetransitie. Daarom is het cruciaal dat de provincie helderheid verschaft en een standpunt inneemt over deelname aan een warmtebedrijf.

Invulling provinciale rol: van faciliterend naar coördinerend

De provincie heeft geen wettelijke taak in de warmtetransitie. Haar huidige rol is faciliterend en stimulerend, maar zij streeft naar een sturende rol op regionaal niveau. Dit niveau kent zowel kansen als risico's, zoals bovenlokale afhankelijkheden die de voortgang van de warmtetransitie beïnvloeden.

De provincie heeft een unieke 'helikopterview' op de energietransitie en kan daardoor over gemeentegrenzen heen kijken en regionale samenhang bevorderen. Daarom wordt ingezet op een coördinerende rol bij de ontwikkeling van warmtenetten. De vraag is of provinciale deelname in een warmtebedrijf noodzakelijk is om deze rol effectief te vervullen.

Bovenstaande ontwikkelingen hebben geresulteerd in de uitvoering van een verkenning naar een mogelijke deelname van de provincie in een warmtebedrijf. Deze notitie geeft de uitkomst van deze verkenning weer.

Samenvatting / belangrijkste bevindingen

Aangezien de warmtemarkt nog volop in ontwikkeling is en de provincie haar coördinerende rol effectief lijkt te kunnen vervullen via de clusteraanpak, wordt geadviseerd om voorlopig niet deel te nemen aan een warmtebedrijf. Het advies is om de situatie na inwerkingtreding van de Wcw (vermoedelijk 1 juli 2026) opnieuw te evalueren en te toetsen aan de voorgestelde criteria van deelname aan een bedrijf, specifiek ingevuld vanuit het warmteperspectief.

1. Aanpak verkenning

Vraagstelling

De volgende hoofdvraag voor de verkenning is geformuleerd: **Is deelname in een warmtebedrijf nodig om de provinciale doelen in de warmtetransitie te kunnen bereiken?**

Hieruit volgden verdiepende vragen:

- Wat betekent deelname in een warmtebedrijf concreet voor de rol, verantwoordelijkheden, risico's en betrokkenheid van de provincie?
- Welke criteria moeten worden gehanteerd bij de afweging om deel te nemen of in de toekomst in te stappen?

organisatie

Voor de verkenning heeft de provincie externe ondersteuning ingeschakeld van Fakton Energy B.V. Het interne projectteam bestond uit specialisten op het gebied van beleid, samenwerkingsverbanden, aandeelhouderschap, bedrijfsvoering, risicoanalyse en financiële beheersing. Externe interviews zijn afgenomen met publieke (potentiële) warmtebedrijven, evenals met de provincies Gelderland en Utrecht. Daarnaast is een IPO-overzicht geanalyseerd om te zien hoe andere provincies hun rol invullen.

2. Provinciale doelen en ambities

Voordat bepaald kan worden of deelname aan een warmtebedrijf zinvol is, moet eerst duidelijk zijn welke doelen de provincie nastreeft in de warmtetransitie en specifiek voor de ontwikkeling van warmtenetten. Bepaling van de provinciale rol vindt plaats in context van de bredere afwegingen en ambities op het gebied van duurzame energie opwek, -infrastructuur en betaalbaarheid. Op basis van het coalitieakkoord en verdere concretisering zijn de volgende provinciale doelen geformuleerd:

- **Betaalbaarheid voor de eindgebruikers:** Collectieve warmtenetten zijn in dichtbebouwde gebieden de oplossing met de laagste maatschappelijke kosten als alternatief voor aardgas. Dat moet zich ook vertalen naar betaalbaarheid voor de eindgebruiker: Het is belangrijk dat alle doelgroepen mee kunnen doen.
- **Optimaal energiesysteem:** Optimaal betekent hier de juiste balans tussen beschikbaarheid en betaalbaarheid. Collectieve warmte ontlast het elektriciteitsnet in hoge mate. Optimaal gaat ook over de maatschappelijk optimale verdeling van warmte. In de voorspellingen van de netbeheerders is rekening gehouden met de warmtenetten uit de gemeentelijke transitievisies warmte. Mochten hierin andere keuzes gemaakt worden met een hoger aandeel elektrificatie dan leidt dat tot een grotere belasting van het elektriciteitsnet, met congestie en daarmee een grotere rem op de economische ontwikkeling tot gevolg. Zonder collectieve warmte zijn de benodigde investeringen in het elektriciteitsnet groter.
- **Warmtebronnen in de eigen provincie benutten:** De restwarmte uit de haven van Rotterdam en de vele ontwikkelingsmogelijkheden voor

geothermiebronnen bieden de potentie voor relatief goedkope warmte aan de eindgebruikers (gebouwen, woningen en kassen).

- **Versnellen:** De provincie zet in op versnelling van de ontwikkeling en ruimtelijke inpassing van de elektriciteits-, waterstof- en warmtenetten.

Deelname in een warmtebedrijf moet minimaal bijdragen aan de realisatie van een van de bovengenoemde doelen.

3. Welk warmtebedrijf investeert in Zuid-Holland met welk doel?

Binnen de kaders van de aankomende Wet collectieve warmte (Wcw) en gezien de inrichting van vele bestaande warmteontwikkelingen in Zuid-Holland bestaan er meerdere opties voor warmtebedrijven die kunnen investeren in de nieuwe warmtenetten. Deze paragraaf geeft antwoord op de vraag welke dit zijn en waarom er één of enkele regionale warmtebedrijven nodig zijn. Daarna komen de mogelijke samenstellingen van aandeelhouders aan bod.

De Wcw schrijft voor dat gemeenten warmtekavels vaststellen en per kavel een publiek warmtebedrijf aanwijzen. In een publiek warmtebedrijf zijn meer dan 50% van de aandelen in publieke handen. Dit publieke warmtebedrijf is integraal verantwoordelijk voor het transport, de distributie en de levering van de warmte. De publieke aandeelhouders brengen eigen vermogen in en dienen de kennis en kunde over het runnen van een warmtebedrijf te organiseren. Gemeenten, die de regie over de lokale warmtetransitie hebben, zijn hier vaak niet toe in staat – mede door het gebrek aan middelen en expertise. Daarbij komt dat vanuit *economies of scale* geldt dat warmtebedrijven minimaal ongeveer 50.000 aansluitingen nodig hebben voor voldoende efficiëntie en een rendabel businessmodel. Hiermee lijkt logisch dat de publieke warmtebedrijven op regionale schaal worden ingericht.

Dan zoomen we in op welke partijen de logische aandeelhouders zijn van de regionale publieke warmtebedrijven. Er zijn drie opties in Zuid-Holland:

1. **Volledig publiek, HVC:** HVC is 100% publiek met de gemeenten waar zij de afvalinzameling doet als aandeelhouder. HVC is een integraal warmtebedrijf dat warmtenetten ontwikkelt, realiseert en exploiteert. Dit doet HVC bijvoorbeeld reeds in Drechtsteden. Waar HVC actief is, is geen noodzaak voor een ander publiek warmtebedrijf. Voor gemeenten die geen aandeelhouder zijn/ willen worden in HVC, zijn de opties 2 en 3.
2. **Volledig publiek, EBN en de netwerkbedrijven:** Optie die de netwerkbedrijven met de nationale deelneming warmte (EBN) aan het verkennen zijn. De partijen richten voor het verzorgingsgebied van de netwerkbedrijven zich op een centraal warmtebedrijf met 40% van de aandelen voor EBN en 60% voor de netwerkbedrijven. Provincies/ gemeenten in het verzorgingsgebied van de centrale warmtebedrijven kunnen participeren, maar dat hoeft niet. Dit construct benut maximaal de schaalvoordelen en standaardisatie om betaalbaarheid te waarborgen. De uitvoeringskracht van bestaande warmtebedrijven kan mogelijk worden ingeschakeld

via DMB(O)¹-contracten. Aangezien in Zuid-Holland sprake is van twee grote netwerkbedrijven² lijken twee warmtebedrijven voor de hand te liggen.

3. **51% publiek 49% privaat:** De Wcw laat ruimte voor een privaat minderheidsaandeel. Deze optie maken publieke partijen met minimaal 50% + 1 aandeel gebruik van de bestaande uitvoeringskracht van private warmtebedrijven. Dit beperkt de publieke opgave tot het inbrengen van publiek eigen vermogen (40% van nationale deelneming EBN en de gemeenten/provincie de nog ontbrekende 11%) en de verantwoordelijkheden die horen bij dit aandeelhouderschap.

De warmtemarkt is nog in ontwikkeling

Onzeker is of private partijen, zoals Eneco en Vattenfall, bereid zijn dit minderheidsaandeel invulling te willen geven, gezien de beperkte bescherming van de minderheids-aandeelhouder in de Wcw en het feit dat beide warmtebedrijven openlijk uitspraken geen voorkeur te hebben voor deze variant. Daarbij is op 23 januari jl. het [advies van de verkenner warmtebedrijven](#), Frans Rooijers, door minister Hermans (KGG) aangeboden aan de Tweede Kamer. Zijn advies is om bestaande private warmtebedrijven zo snel mogelijk publiek te maken. Dan lijkt optie 3 niet erg realistisch. Welke optie het gaat worden, hangt nog van vele factoren af, zoals de exacte tekst van de Wcw bij invoering, de ontwikkeling van de nationale deelneming, van de definitieve koers van de netwerkbedrijven én van die van de warmtebedrijven. De komende periode moet dit gaan uitwijzen. We gaan vooralsnog uit van het bestaande publieke warmtebedrijf (HVC), twee nog te ontwikkelen warmtebedrijven, aangezien er sprake is van twee netwerk-bedrijven (Stedin en Liander) in Zuid-Holland (bij optie 2) en van de twee grote bestaande warmtebedrijven (bij optie 3). In de bijlage 2 is een overzicht toegevoegd van het grondgebied van de netwerkbedrijven en de bestaande warmtebedrijven.

Voor de afwegingen van de provincie op dit moment, is beperkt relevant welke optie het gaat worden. De belangrijkste afweging voor de provincie voor de gebieden waar HVC niet aanwezig is, of, en in welke mate deelname door de provincie bijdraagt aan het realiseren van de provinciale doelstellingen. Hoofdstuk 6 gaat hier verder op in. Het is goed om eerst voldoende zicht te krijgen over wat een mogelijke deelname in een warmtebedrijf voor de provincie betekent (hoofdstuk 4). En op welke wijze andere provincies hier tegen aankijken (hoofdstuk 5).

4. Wat betekent een mogelijke deelname voor de provincie?

Aandeelhouderschap biedt directe zeggenschap, maar brengt ook verantwoordelijkheden en risico's met zich mee. De provincie moet vooraf bepalen hoeveel invloed zij wil en kan uitoefenen. En welke risico's daarbij gemoeid zijn. Belangrijk aandachtspunt is dat de provincie zelf geen expertise heeft in de bedrijfsvoering rondom de inkoop en verkoop van warmte. Deze rol past ook niet bij de provinciale taken.

¹ Design, Build, Maintain and Operate contracten (DBMO, zonder de 'F' van Finance, aangezien die bij het publieke warmtebedrijf ligt) of via DBM-contracten, waarbij de netwerkbedrijven de ontwikkeling en exploitatie van het warmtenet doen.

² Netwerkbedrijven in Zuid-Holland: Alliander,, Stedin. Daarnaast is Westland Infra alleen in Westland actief

Als de provincie besluit deel te nemen aan een (regionaal) warmtebedrijf, ontstaat er een structurele bestuurlijke en financiële relatie tussen de provincie en het warmtebedrijf. Vooraf zal goed nagedacht moeten worden welke input en rol de provincie hieraan wil geven.

- Met bestuurlijke relatie wordt bedoeld dat de provincie zeggenschap krijgt over belangrijke bestuurlijke en financiële zaken van het warmtebedrijf. Het gaat om het vaststellen van de strategische koers en de jaarrekening, benoeming van het bestuur, wijziging van de statuten en ontbinding van de vennootschap.
- Met financiële relatie wordt bedoeld dat de provincie een bedrag ter beschikking stelt aan het warmtebedrijf in ruil voor een of meer aandelen. De provincie is niet aansprakelijk voor schulden van het warmtebedrijf; in het ergste geval kan zij het bedrag dat zij voor de aandelen heeft betaald, kwijtraken.

Gezien de mogelijke partners, lijkt de provincie te kunnen kiezen voor een deelname-percentage tussen de 1% (klein) en ongeveer 30% (groot). De 1% kan daarbij nog verder van risico worden ontdaan door hier specifieke letteraandelen van te maken die alleen zien op de zeggenschap. Het argument voor een groter aandeel, zoals 30%, is vooral meer invloed aan de aandeelhouderstafel bij belangrijke beslissingen. Uit de gesprekken met Alliander, Stedin en EBN blijkt dat zij de waarde van provinciale deelname vooral zien in de publieke uitstraling richting gemeenten en het opbouwen van vertrouwen, en niet zo zeer nodig hebben voor kapitaalbijdrage. Dit ondersteunt de visie dat een klein aandeel met beperkt risico vermoedelijk al voldoende kan zijn om de provinciale doelstellingen te behalen. De verdere invulling van de % deelname zal afhankelijk zijn van de specifieke doelen en de gewenste rol die de provincie dan wil vervullen. Na het besluit om deel te nemen, volgt de beheerfase, waarin de provincie toezicht houdt op het bestuurlijke en financiële functioneren van het warmtebedrijf. Dit vraagt vooraf ook nog om helderheid over de gewenste rol en sturing, en een stevige (bestuurlijke) verankering binnen de provinciale organisatie.

5. Beleid en aanpak bij andere provincies

De provincie Gelderland is momenteel de enige provincie die participeert in een warmtebedrijf, het Gelders Warmte Infra Bedrijf (GWIB), waarin zij 1% van de aandelen heeft. De provincie heeft bewust gekozen voor afstand tot de uitvoering van projecten, zodat bedrijfsmatige beslissingen gescheiden blijven van politieke ambities en sturing. Als strategisch aandeelhouder behoudt de provincie invloed op cruciale zaken zoals het jaar- en meerjarenplan, de verkoop van aandelen en strategische koersbepalingen. Verschillende provincies onderzoeken momenteel hun rol in publieke warmtebedrijven (zie bijlage 3 voor het IPO-overzicht). Meerdere provincies werken al samen – of verkennen samenwerking – met EBN (als toekomstige nationale deelneming) en netwerkbedrijven om regionale of provinciale warmtebedrijven op te richten. Een concreet voorbeeld hiervan is de provincie Utrecht.

Belangrijk om te vermelden is dat de provincie binnen het nMIEK-/ pMIEK-proces nu al nauw samenwerkt met EBN en de netwerkbedrijven. Daarbij zien we dat de situatie in Zuid-Holland, door de grote schaal van het warmtesysteem en de aanwezigheid van meerdere netwerkbedrijven/warmtepartijen, complex en niet goed vergelijkbaar is met die in andere provincies.

6. Overwegingen voor provinciale deelname in warmtebedrijf

6.1 Welke overwegingen zijn er om als provincie deel te nemen?

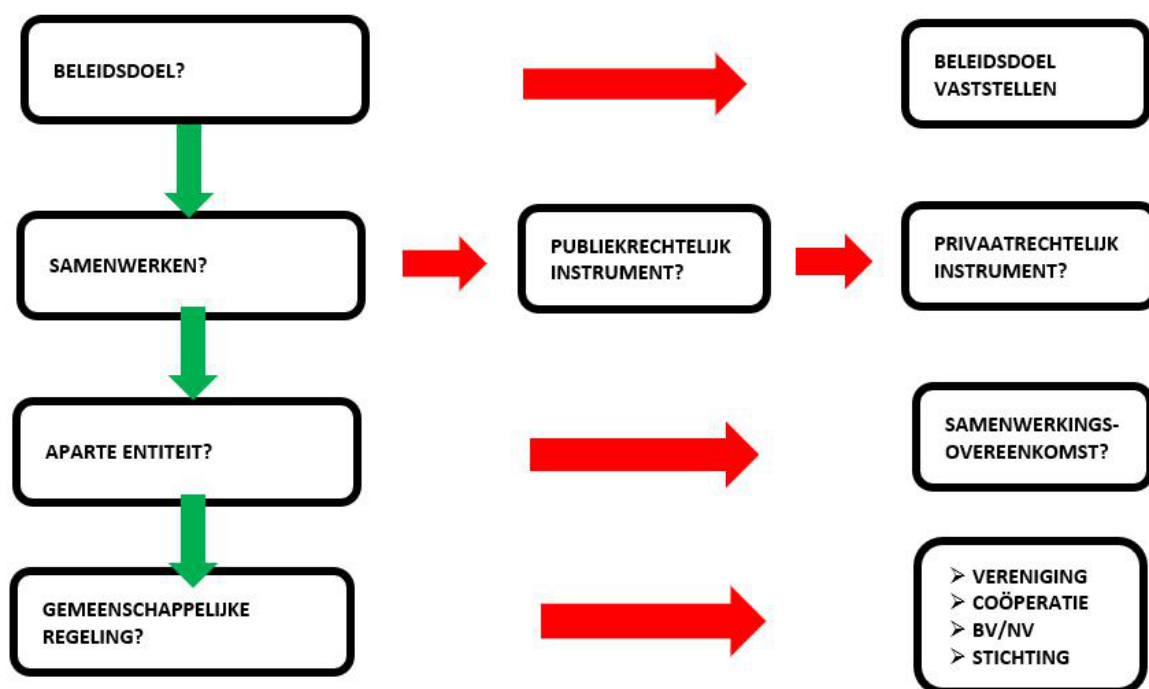
Provinciale deelname in een warmtebedrijf is een strategische keuze die goed overwogen moet worden. Met het oog op de provinciale doelen en de huidige ontwikkelingen in de warmtetransitie zien we de volgende argumenten als meest relevant:

1. **Het sturen op regionale/provinciale belangen:**
 - **Vroegtijdig inzicht in plannen en strategieën**, wat essentieel is voor het sturen op provinciale belangen en het integraal warmtesysteem Zuid-Holland.
 - **Zeggenschap over benoeming van de directeur van het warmtebedrijf**, wat belangrijk is voor het waarborgen van de provinciale doelen en belangen
 - **Optimalisatie van de regionale warmtevoorziening**: Deelname kan helpen bij het coördineren en optimaliseren van de verdeling van regionale warmte, wat niet via alternatieve wegen gerealiseerd kan worden.
2. **Het versterken van vertrouwen bij gemeenten en partners**: Provinciale betrokkenheid kan als katalysator werken, vertrouwen vergroten en ontwikkelprocessen versnellen.
3. **Het alignment met gemeenten en het borgen van publieke belangen**: De provincie kan de publieke belangen van gemeenten beschermen waar deze afwijken van die van nationale deelneming / netwerkbedrijven.
4. **Het aandeelhouderschap levert inzicht en transparantie**: Deelname biedt een formele plek aan de aandeelhouderstafel, wat toegang geeft tot informatie en besluitvorming.

Tegelijkertijd rijst de vraag of bovengenoemde punten niet op een andere manier geborgd kunnen worden. Is directe deelname in een warmtebedrijf echt de meest effectieve en logische keuze? Dit vraagt om een zorgvuldige afweging. De volgende paragraaf gaat hier verder op in.

6.2 Afwegingscriteria voor provinciale deelname

Vanuit de provincie is een stroomschema instrumentenkeuze opgesteld, dat in zeven vragen afbakt of het oprichten van een privaatrechtelijke rechtspersoon het effectieve instrument is (vastgelegd in paragraaf 4.6, Financiële verordening Zuid-Holland 2021). In de bijlage staat ook de verdere toelichting en onderbouwende vragen van dit schema.

Bij het beantwoorden van de vragen uit het stroomschema komt de provincie op dit moment uit op een samenwerkingsstructuur (groen omcirkeld) die bijdraagt aan het realiseren van de provinciale doelen uit hoofdstuk 2. De provincie lijkt haar doelen effectief te kunnen bereiken door middel van deelname en samenwerking binnen de vanuit nMIEK ingezette governancestructuur, ook wel 'de clusteraanpak' genoemd. Hiermee zetten we in op een gecoördineerde samenwerking met heldere regievoering en publieke slagkracht. Voor verdere toelichting over deze clusteraanpak verwijzen we naar de verstuurde brief van december 2024.

Oftewel de doelen kunnen ook zonder directe deelname in een warmtebedrijf worden gerealiseerd. Vroegtijdig inzicht, zeggenschap en warmteverdeling kunnen worden geborgd via coördinatie en samenwerking. Vertrouwen, alignment met gemeenten en transparantie zijn eveneens haalbaar zonder aandeelhouderschap, mits de provincie haar coördinerende rol goed kan invullen. Daarom lijkt de inzet op de clusteraanpak op dit moment voldoende om de provinciale ambities te verwezenlijken.

Conclusie is dan ook dat deelname in een provinciale warmtebedrijf vooralsnog niet nodig lijkt om de provinciale doelen te behalen.

7. Advies en aanbevelingen

De provincie lijkt haar coördinerende rol effectief in te kunnen vullen door de samenwerking in de regio te faciliteren en coördineren via de clusteraanpak. Dit legt voor de komende periode een voldoende basis voor het realiseren van de provinciale ambities en doelstellingen rondom warmtesystemen.

Geen directe noodzaak voor deelname aan een warmtebedrijf

Op basis van de huidige situatie wordt afgeraden om nu deel te nemen aan een warmtebedrijf. De focus voor het komende jaar ligt op het versterken van de integrale ketenontwikkeling binnen de bestaande governancestructuur via de clusteraanpak. Daarnaast zullen de publieke warmtebedrijven de komende jaren steeds meer vorm krijgen, waardoor een beter beeld ontstaat van de mogelijke rol en meerwaarde van provinciale deelname.

Herbeoordeling na inwerkingtreding Wcw

Het advies is om de situatie na inwerkingtreding van de Wcw (vermoedelijk 1 januari 2027) opnieuw te evalueren en te toetsen aan de hand van vastgestelde criteria.

Overweging deelname publieke warmtebedrijven

Publieke deelname aan warmtebedrijven komt pas in beeld als blijkt dat coördinatie en regievoering niet voldoende bijsturing biedt om het maatschappelijk optimum te realiseren. Dit kan zich voordoen in de volgende gevallen:

1. **Stagnatie in de ontwikkeling van warmtesystemen**, waarbij:
 - De provincie een doorslaggevende of verbindende rol moet spelen.
 - Provinciale betrokkenheid als katalysator fungeert en het vertrouwen en tempo in ontwikkelprocessen versterkt.
2. **Noodzaak tot ingrijpen in de warmteverdeling**, wanneer:
 - Provinciale betrokkenheid een doorslaggevende factor is.
 - Coördinatie voor een eerlijke en optimale allocatie van warmte niet via andere wegen haalbaar is.
3. **Onvoldoende effectiviteit van de coördinerende rol via de clusteraanpak.**

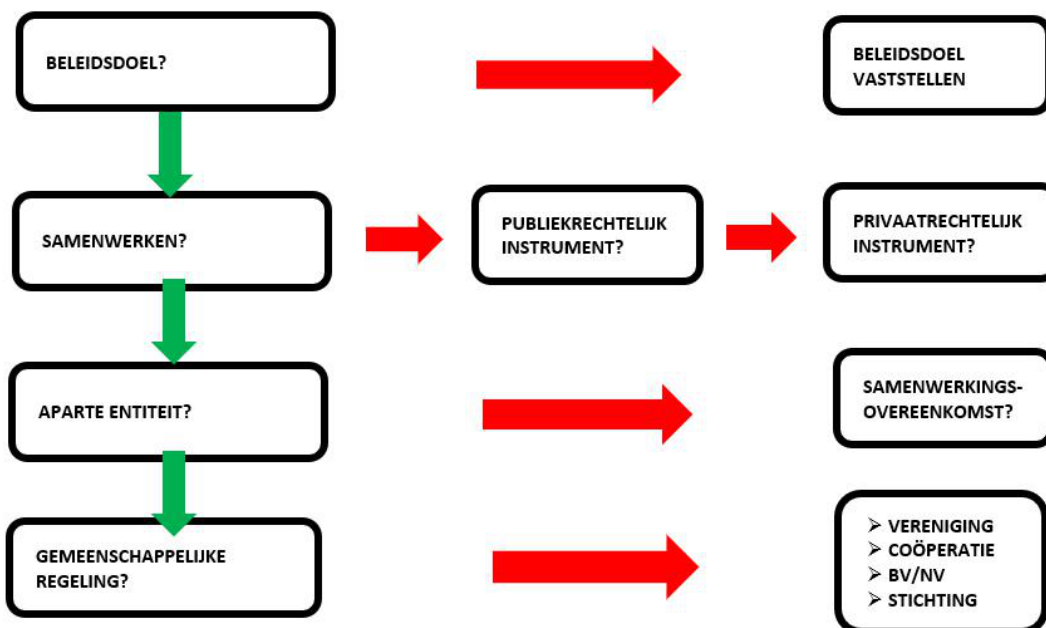
Indien een van deze scenario's zich voordoet, moet kritisch worden bepaald welke rol de provincie zou moeten en kunnen innemen in een eventuele deelname aan een warmtebedrijf.

Bijlagen

Bijlage 1. Criteria deelname warmtebedrijf

Om te bepalen of deelneming in een warmtebedrijf noodzakelijk is, doorlopen we het volgende beslisschema (vastgelegd in p. 4.6, Financiële verordening Zuid-Holland 2021):

1. Is er een vastgesteld beleidsdoel?

- ☒ Ja, de provincie wil een regisserende rol in de ontwikkeling van warmtesystemen. → Ga naar vraag 2.

2. Zijn er andere partijen betrokken bij de ontwikkeling van warmtesystemen?

- ☒ Ja, gemeenten en andere partijen zijn betrokken. → Ga naar vraag 3.

3. Is een samenwerkingsovereenkomst of een dergelijk vergelijkbare structuur voldoende om de provinciale doelen te realiseren?

- ☒ Ja, de clusteraanpak lijkt op dit moment voldoende om invulling te geven aan de regisserende rol van de provincie.

☒ Nee, de clusteraanpak danwel andere samenwerkingsverbanden bieden onvoldoende sturingsmogelijkheden. → Ga naar vraag 4.

4. Is een aparte entiteit (bv. een nieuw warmtebedrijf) noodzakelijk?

- ☒ Ja, voor de werkzaamheden is een (nieuw) aparte entiteit noodzakelijk. → Ga naar vraag 5.

5. Kan het beleidsdoel bereikt worden via een publiekrechtelijk instrument (bv. ruimtelijk beleid of regelgeving)?

- ☐ Beperkt – Ruimtelijk beleid biedt enige invloed, maar is niet voldoende voor regie over ontwikkeling en verdeling van warmte. → Ga naar vraag 6.

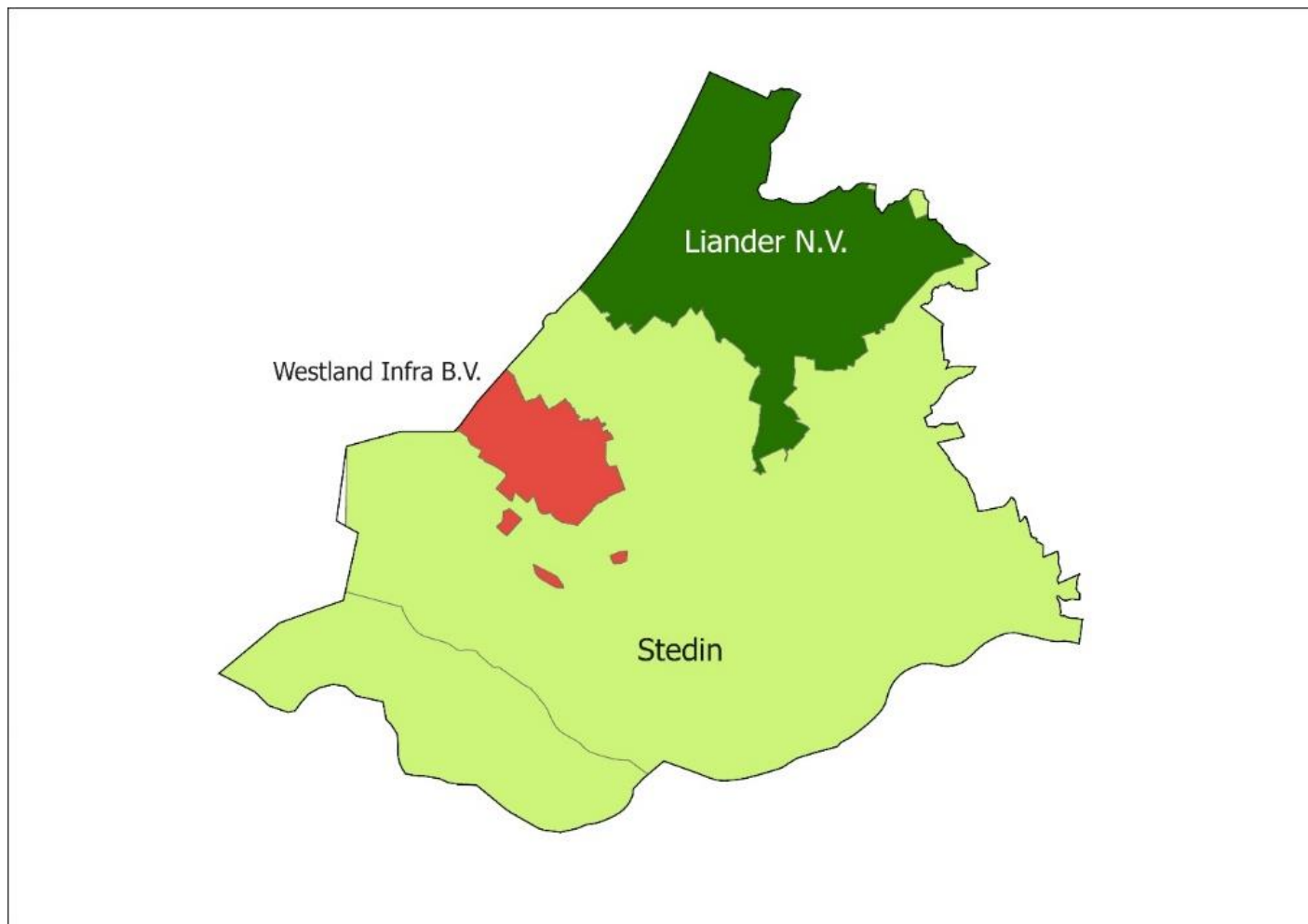
6. Is er een privaatrechtelijk instrument dat kan bijdragen aan het beleidsdoel?

- ☒ Ja, deelname in een warmtebedrijf via aandeelhouderschap of investeringen kan meer sturingsmogelijkheden bieden.

Conclusie: Deelname in een warmtebedrijf is nu niet nodig.

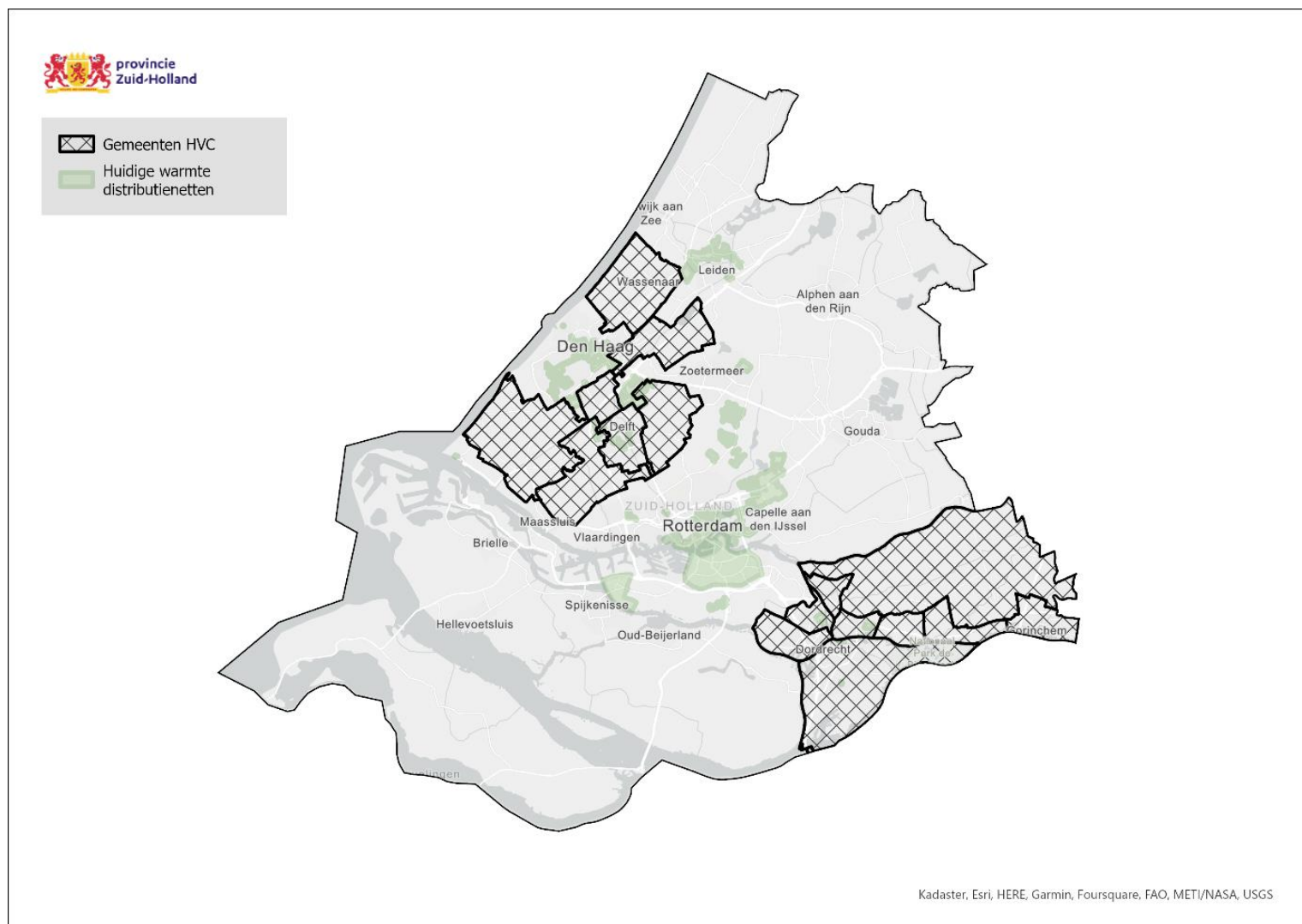
Bijlage 2: Overzicht huidige netwerkbedrijven en (private/publieke) warmtebedrijven Zuid-Holland

Figuur 1: Overzicht huidige netwerkbedrijven

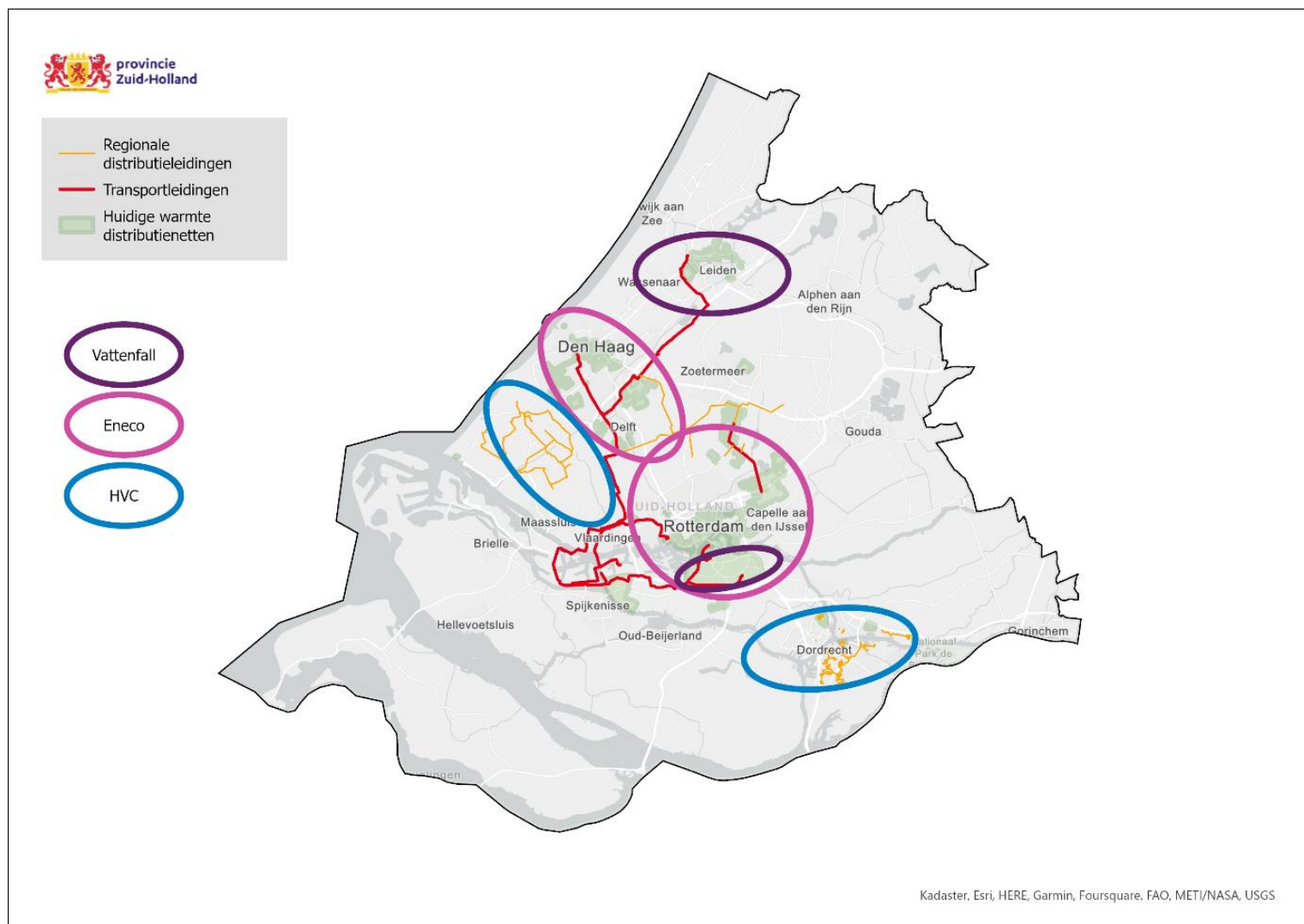

Westland Infra en HVC werken al bijna 10 jaar samen aan de ontwikkeling van warmtenetten in Westland.

Figuur 2: Overzicht aandeelhouders Zuid-Hollandse gemeenten bij HVC

Figuur 3: Overzicht huidige private/ publieke warmtebedrijven in Zuid-Holland

Bijlage 3: andere provincies

Beknopt overzicht met de provinciale initiatieven rond warmtebedrijven (stand december 2024).

Gelderland, Limburg*	Hebben momenteel aandelen in warmtebedrijven die 100% in publieke handen zijn, geen enkele provincie heeft aandelen in deels private warmtebedrijven. Beide provincies met belangen in warmtebedrijven kijken nog wel naar wat de Wcw voor die warmtebedrijven betekent.
Limburg, Utrecht, Noord-Brabant, Overijssel, Drenthe	Hebben gesprekken met potentiële partners voor nieuw op te richten warmtebedrijven, in verschillende stadia van voortgang. Het gaat hier om de oprichting van zogenaamde warmteontwikkelbedrijven, in samenwerking met EBN en de regionale netbeheerder, die als doel hebben in publieke warmtebedrijven te participeren. Er zijn geen lopende gesprekken over de overname van bestaande warmtebedrijven.
Groningen, Noord-Holland, Zeeland, Flevoland, Friesland	Bevinden zich nog in een onderzoeksfase maar sluiten deelname aan warmtebedrijven niet uit.
Zuid-Holland	Werkt een rolneming uit in lijn met het advies 'Vlottrekken warmte in Zuid-Holland' van nMIEK-verkenner Tjerk Wagenaar, waarbij de focus ligt op het vormen van bovengemeentelijke warmteclusters zonder provinciaal aandeelhouderschap, maar wel met een coördinerende rol voor de provincie gericht op o.a. warmtebronnen en transportleidingen

* : Provincie Limburg is zelf geen aandeelhouder van het warmtebedrijf, maar wel het Limburg Energiefonds. Dit fonds ligt 100% in handen van de provincie.

Bijlage 4: Inzicht wettelijke rollen overheden

Rijk

- Wetgever (WCW en WGIW)
- Subsidieverstrekker
- Publiek vermogen en nationale deelneming

Gemeenten

- Warmteregisseur: aanwijzen kavel en warmtebedrijf
- Vaststellen warmteprogramma

Provincie

- Zienswijze indienen op bovengemeentelijke warmtekavels (Wet collectieve warmte – nog niet vastgesteld)
- Tweedelijnstoezicht Gemeentewet: medebewindstaak gemeentelijk warmteprogramma
- Provinciaal omgevingsbeleid (o.a. ruimtelijke inpassing)

Wat moet/ kan de provincie?

- **Mogelijkheid zienswijze indienen op bovengemeentelijke kavels (artikel 2.1 WCW)**

Indien een warmtekavel betrekking heeft op het grondgebied van meerdere gemeenten of in een warmtekavel zich een warmtebron bevindt die meerdere gemeenten van warmte kan voorzien. Gedeputeerde staten kunnen binnen acht weken hun zienswijze over het ontwerp van de vaststelling van een warmtekavel kenbaar maken.

- **Inzet op duidelijkheid over wijze van samenwerking en deelneming (artikel 11.6 Wcw)**

Gemeenten zijn primair aan zet om ervoor te zorgen dat voldoende warmtebedrijven met een publiek meerderheidsbelang beschikbaar komen. Belangrijk is dat gemeenten en provincies, maar ook regionale energiefondsen of regionale netwerkbedrijven, gezamenlijk keuzes maken over de wijze van samenwerking en deelneming.

- **Niet bevoegd regels te stellen tav bron, transport, inkoop/ verkoop warmte (artikel 11.1 Wcw)**

Gedeputeerde staten, provinciale staten, het college en de gemeenteraad zijn niet bevoegd regels te stellen ten aanzien van het leveren, transporteren, produceren en inkopen van warmte, het beschikbaar stellen van restwarmte en de tarieven die daarvoor in rekening kunnen worden gebracht in het belang van een betrouwbare, betaalbare en broeikasgassen-vrije warmtevoorziening.

- **Vaststellen van lange termijnvisie in Provinciaal Omgevingsvisie (Omgevingswet)**

Provincie stelt een omgevingsvisie vast m.b.t. de kwaliteit, ontwikkeling, het gebruik, het beheer, de bescherming en het behoud van het grondgebied.